

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« » 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

для студентів

спеціальності
освітньої програми
освітньо-кваліфікаційного рівня

014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Середня освіта (Образотворче мистецтво)
молодший спеціаліст

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02156554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	1923/20
(підпис)	(підпис, п.п.с.п.п.)
« »	20 20

Київ – 2020

Розробник:

Антоніна Володимирівна Адамчук, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Антоніна Володимирівна Адамчук, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 25 серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено

26 серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	нормативна професійно-практична	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5 /135	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	2,5
Обсяг годин, в тому числі:	60	75
Аудиторні	28	36
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	35
Форма семестрового контролю		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності і самостійного творчого вирішення завдань, формування практичних навичок створення живописних композицій, авторських картин.

Завдання курсу: навчити студентів основам професійного живопису в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного і тваринного світу, людини; надати знання з основ теорії живопису, особливостей його художньої мови, навчити практичних вмінь і навичок в роботі з різними живописними матеріалами.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані наступні предметні компетентності:

- організація власної образотворчої діяльності, обирання типових методів та засобів виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості;
- наявність, якість та позитивна направленість мистецьких запитів, ціннісних критеріїв і смаків;
- наявність художнього сприйняття та оцінки художнього образу в творах мистецтва;
- вивчення світового досвіду у галузі образотворчого мистецтва з метою використання його у власній практичній діяльності;
- нестереотипне художньо-образне мислення, уява, художньо-образні якості зорового сприйняття та спостережливості тощо;
- вільне володіння знаннями та практичними навичками з предмету «Живопис» та творчим методом втілення задуму в художньо-образну структуру композиції;
- постановка задач професійного та особистісного розвитку, самоосвіта, планування підвищення особистої кваліфікації;
- виконання ескізів з використанням різноманітних художніх засобів та прийомів;
- здатність використовувати живописні матеріали з урахуванням їх формотворчих властивостей;
- володіння класичними образотворчими та технічними прийомами, матеріалами та засобами;
- визначення основних і додаткових кольорів, їх залежність і взаємовплив як засіб для відтворення кольорової характеристики предметів в живопису;
- дотримання послідовності в роботі над зображенням та відтворюванням цілісності зображення на завершальній стадії роботи;
- використання законів повітряної перспективи та усвідомлення логіки формотворення за допомогою світлотіні, кольору та його тепло-холодних властивостей;
- вміння створювати цілісний образ, розкривати основу сутності моделі за допомогою живописної плями при творчих робіт;
- технічна свобода і розкутість виконання за умовою міцної живописно-конструктивної побудови;
- пошук художніх специфічних засобів, нових образно-пластичних рішень для кожної конкретної художньої задачі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Кількість годин		
		Лекцій	Практич них	Самостійна робота
1	2	3	4	5
1. Особливості в роботі над живописним зображенням архітектурних елементів	9	4		7
2. Виконання натюрморту з симетричною розеткою	15		8	7
3. Виконання натюрморту з асиметричною розеткою	15		8	7
4. Виконання натюрморту з частиною голови-очі Давида	17		10	7
Модульний контроль	4			
Разом	60	4	24	28
6. Методика роботи над зображенням анатомічних форм в живопису	11	2		9
7. Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом	17		8	9
8. Виконання натюрморту з гіпсовою обрубкою голови людини	17		10	9
9. Виконання натюрморту з гіпсовою частиною обличчя Давида – губи	14		6	8
10. Виконання натюрморту з гіпсовою головою	10		10	
Модульний контроль	4			
Разом	75	2	34	35
Разом за 3 семестр	60	4	24	28
Разом за 4 семестр	75	2	34	35
Усього годин	135*	6	58	63

*із врахування МКР 8 год.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Живопис складних форм

Змістовий модуль 1. Живопис архітектурних елементів

Лекція 1. Особливості в роботі над живописним зображенням архітектурних елементів (2 год.)

Історія виникнення і розвиток акварельного живопису. Основи живописного зображення. Природа світла і кольору. Основні властивості кольору. Світловий та кольоровий контрасти. Тепло-холодні співвідношення в живопису. Особливості сприйняття кольору. Основи повітряної перспективи. Лінійна перспектива та її значення в роботі над побудовою архітектурних елементів.

Основні поняття теми: живопис, акварель, перспектива, пропорції, колір, начерк, етюд. [1; 2; 3; 4; 5; 7; 9]

Практична робота 1. Виконання натюрморту з симетричною розеткою (8 год.)

Практична робота 2. Виконання натюрморту з асиметричною розеткою (8 год.)

Практична робота 3. Виконання натюрморту з частиною голови-очі Давида (10 год.)

Змістовий модуль 2. Анатомічні форми в живопису

Лекція 2. Методика роботи над зображенням анатомічних форм в живопису (2 год.)

Значення рисунку та живопису анатомічних форм для майбутнього художника, дизайнера. Пропорції та канони в зображенні гіпсових анатомічних форм голови людини. Особливості кольорових співвідношень складних постановок. Послідовність виконання роботи. Техніки живопису.

Основні поняття теми: живопис, акварель, техніка, лінійна перспектива, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5; 7; 9]

Практична робота 4. Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом (8 год.)

Практична робота 5. Виконання натюрморту з гіпсовою обрубковкою голови людини (10 год.)

Практична робота 6. Виконання натюрморту з гіпсовою частиною обличчя Давида – губи (6 год.)

Практична робота 7. Виконання натюрморту з гіпсовою головою (10 год.)

Плани практичних занять
Змістовий модуль 1. Живопис архітектурних елементів

Практична робота 1. Виконання натюрморту з симетричною розеткою (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 7; 9]

Практична робота 2. Виконання натюрморту з асиметричною розеткою (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

Практична робота 3. Виконання натюрморту з частиною голови-очі (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
2. Виконання підготовчих начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері

5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

Змістовий модуль 2. Анатомічні форми в живопису

Практична робота 4. Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

Практична робота 5. Виконання натюрморту з гіпсовою обрубкою голови людини (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

**Практична робота 6. Виконання натюрморту з гіпсовою частиною
обличчя Давида – губи (6 год.)**

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

**Практична робота 6. Виконання натюрморту з гіпсовою головою
(10 год.)**

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	13	13	17	17
Робота на практичному занятті	10	3	60	4	80
Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	118	-	111
Максимальна кількість балів: 222					
Розрахунок коефіцієнта: 0.45					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 5 балів.

Змістовий модуль 1. Живопис архітектурних елементів

Самостійна робота 1. Виконання натюрморту з передачею фактури предметів (7 год.)

Самостійна робота 2. Живопис складного натюрморту (7 год.)

Самостійна робота 3. Виконання серії живописних етюдів частин обличчя (7 год.)

Самостійна робота 4. Виконання міського пейзажу (7 год.)

Змістовий модуль 2. Анатомічні форми в живопису

Самостійна робота 5. Виконання серії етюдів портретів людей з натури (9 год.)

Самостійна робота 6. Виконання автопортрету (9 год.)

Самостійна робота 7. Виконання складного тематичного натюрморту(9 год.)

Самостійна робота 8. Стилізація аудиторного натюрморту (8 год.)

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Виконання натюрморту з передачею фактури предметів	7	5
2	Живопис складного натюрморту	7	5
3	Виконання серії живописних етюдів частин обличчя	7	5
4	Виконання міського пейзажу	7	5
5	Виконання серії етюдів портретів людей з натури	9	5
6	Виконання автопортрету	9	5
7	Виконання складного тематичного натюрморту	9	5
8	Стилізація аудиторного натюрморту	8	5
	Разом	63	40

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
Форма проведення: практична
Максимальна кількість балів: 25 балів
Критерії оцінювання:

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
Відмінно	A	90-100
Дуже добре	B	82-89
Добре	C	75-81
Задовільно	D	69-74
Достатньо	E	60-68
Незадовільно	Fx	35-59
	F	0-34

7. Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» II курс III семестр

Разом 60 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX
Модулі	Змістовий модуль I																			
Назва модуля	Живопис архітектурних елементів																			
Лекції	1																			
Дати																				
Теми лекцій	Особливості в роботі над живописним зображенням архітектурних елементів																			
Теми практичних занять	Виконання натюрморту з симетричною розеткою					Виконання натюрморту з асиметричною розеткою					Виконання натюрморту з частиною голови-очі Давида									
Самостійна робота	Живопис складного натюрморту					Виконання натюрморту з передачею фактури предметів					Виконання міського пейзажу					Виконання серії живописних етюдів частин обличчя				
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд																			
Підсумковий контроль																				

7. Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» II курс IV семестр

Разом 75 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 34 год., самостійна робота – 35 год., модульний контроль – 4 год..

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVI I	XVI II	XI X	XX
Модулі	Змістовий модуль II																			
Назва модуля	Анатомічні форми в живопису																			
Лекції	2																			
Дати																				
Теми лекцій	Методика роботи над зображенням анатомічних форм в живопису																			
Теми практичних занять	Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом					Виконання натюрморту з гіпсовою обрубкою голови людини					Виконання натюрморту з гіпсовою частиною обличчя Давида – губи					Виконання натюрморту з гіпсовою головою				
Самостійна робота	Виконання серії етюдів портретів людей з натури					Виконання автопортрету					Виконання складного тематичного натюрморту					Стилізація аудиторного натюрморту				
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд																			
Підсумковий контроль																				

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамати. - К., «Вища школа», 2002.
2. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): навчальний посібник/ В.Є. Михайленко - Київ : Каравела, 2015.
3. Печенюк Таміла. Кольорознавство./Т.Печенюк – К.: ГраніТ, 2009. – 190 с.
4. Сидоренко П.І., Бондаренко Г.О., Куц С.О. Анатомія та фізіологія людини: підручник. Київ: Кондор, 2015
5. Шпак В.О. Основи живопису. Акварель. Навчальний посібник. – Київ, 2013. – 256 с.: іл.

Додаткова література:

6. Антонович Є.А., Василюшин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч. посібник / За ред.проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2006 – 512с., іл.
7. Жаворонков П.В. Рисунок. Методи зображення на площині: методичний посібник. Вижниця: Черемош, 2014
8. Гулей О.В. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник. Суми: ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2012.
9. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник/ Т.М. Клименюк - Львів : Львівська Політехніка, 2012.
10. Поліщук А.А. Теорія та практика графіки: навчальний посібник. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського [www.dnpb ua/](http://www.dnpb.ua/)
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>